

Platební morálka je v Česku dobrá. Vylepšují ji však opatrní řemeslníci a dlouhá doba splatnosti

Martin Ťopek

martin.topek@hn.cz

Firmy a živnostníci v Česku na tom nejsou s včasným placením faktur nejhůře. Co se týká zaplacení v termínu, statistiky nás řadí mezi třetinu nejodpovědnějších zemí v Evropě. Platební morálka je zde obdobná jako v Německu, Švédsku nebo Lucembursku.

Důvodem ale nemusí být jen disciplinovanost českých podnikatelů. Svou roli hraje také opatrnost zejména drobných živnostníků nebo dlouhé lhůty splatnosti u faktur.

Podle studie společnosti Dun & Bradstreet plní české firmy své závazky vůči odběratelům lépe než ty z většiny hodnocených evropských zemí. „Údaje pocházejí z programu sledování pohledávek, jehož smyslem je zpracovat analýzu platebních zvyklostí v dané zemi,“ popsala obchodní ředitelka Dun & Bradstreet pro Česko a Slovensko Kateřina Klosová.

V den splatnosti nebo dříve bylo v loňském roce v Česku uhrazeno takřka 60 procent faktur. Premianty v Evropě jsou potom Dánsko s 94 či Polsko s 83 procenty faktur a také Rusko s 80 procenty. Na Slovensku je včas zaplacené jen něco málo přes polovinu faktur. Spodní příčky pak obsadily Bulharsko a Portugalsko, kde podnikatelé zvládají v termínu zaplatit jen každou pátou fakturu. A v Rumunsku dojdou peníze včas jen u každé jedenácté platby.

Solidní umístění českých firem v pomyslném žebříčku platební morálky však ještě neznamená, že se podnikatelé nemusí o své peníze obávat. K podobným závěrům jako

~
Všechno je stále v pořádku, ale najednou u poslední faktury zákazník vymýšlí problémy a platbu protahuje.

Platební morálka v Evropě

Podíl faktur uhrazených v termínu splatnosti (loňský rok, v procentech)

1.	Dánsko	94,2
2.	Polsko	82,7
3.	Rusko	79,1
4.	Nizozemsko	76,1
5.	Maďarsko	73,2
6.	Švýcarsko	68,8
7.	Německo	64,0
8.	Česko	59,2
9.	Švédsko	58,6
10.	Lucembursko	56,1
11.	Slovensko	52,3
12.	Slovinsko	52,1
13.	Anglie	51,5
14.	Finsko	49,8
15.	Francie	48,3
16.	Španělsko	46,7
17.	Chorvatsko	45,3
18.	Irsko	43,2
19.	Itálie	41,1
20.	Turecko	40,6
21.	Belgie	40,4
22.	Srbsko	38,5
23.	Řecko	23,7
24.	Bulharsko	19,6
25.	Portugalsko	19,2
26.	Rumunsko	9,0

Zdroj: Dun & Bradstreet

Disciplína Úroveň platební morálky českých firem je dána také dlouhou dobou splatnosti, kterou vyžadují velké firmy po menších dodavatelích. **Foto: Shutterstock**

uvedená studie došla také Hospodářská komora.

Ta však konstatovala, že 60 procent včas zaplacených faktur stále znamená 40 procent neplatičů. Navíc i toto číslo může být zkreslené. „Z výsledků našeho šetření také vyplynulo, že pětina firem má se svými odběrateli dohodnutou prodlouženou lhůtu splatnosti faktur,“ uvedl pro HN analytik Hospodářské komory Ondřej Boček.

Ion připouští, že se situace zlepšuje zejména s hospodářským oživením a koncem růstu cen energií. „Stabilizace ekonomické situace pravděpodobně přispěje k včasnému splacení faktur, jelikož firmy budou schopny lépe předpovídat své budoucí náklady,“ vysvětlil Boček.

Dobrou platební morálku navíc podporují také zejména živnostníci a drobní podnikatelé, kteří mají ke svým dodavatelům opatrnější přístup. „Málokterý řemeslník dnes zahájí práci bez zálohové platby,“ uvedl pro HN předseda Asociace malých a středních podniků a živnostníků Josef Jaroš. To potvrzují i samotní řemeslníci. „Situace se zlepšila, to je pravda. Ale opatrnost zůstává,“ řekl pro HN výkonný ředitel Cechu malířů, lakýrníků a tapetářů Petr Žatečka.

Zkušenosti řemeslníků jsou podle něj takové, že u malých zakázek nebo u stálých zákazníků dokážou podnikatelé zajistit dodávku i bez zálohy.

Problémy ale mohou nastat u větších zakázek, kde se odvedená práce a materiál fakturují průběžně. „Všechno

je stále v pořádku, ale najednou u poslední faktury zákazník stále vymýšlí problémy a platbu protahuje. Leckdo raději odstoupí od smlouvy,“ popsal problém Žatečka.

I to dokáže ovlivnit statistiku platební morálky. Například na pět průběžně vydaných faktur připadá „pouze“ jedna finální nezaplacená, podnikatel však už přitom eviduje neplatiče.

Rovněž Jaroš připomíná, že prostor ke zlepšení je lhůta splatnosti. Zejména ve vztahu velká firma – drobný subdodavatel není výjimkou 60 až 90 dnů splatnosti. „To je opravdu dlouhá doba a zejména menší firmy, které cash flow nemají natolik silné, vystavuje potíží,“ řekl předseda asociace.